

Dr. Wächter Walter László
Vas Vármegyei Tisztifőorvos
Népegészségügyi Főosztály
Vas Vármegyei Kormányhivatal
nepegeszsegugy@vas.gov.hu

Tárgy: Közérdekű bejelentés

Tisztelt Tisztifőorvos Úr!

A Társaság a Szabadságjogokért jogvédő szervezet (TASZ) a Rábaparti Integrált Szociális Intézmény vonatkozásában az alábbi

közérdekű bejelentést

teszi a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (a továbbiakban: Panasztv.) 2. § (1) bekezdése alapján.

Szervezetünk a sajtóból értesült róla, hogy Szentgotthárdon, a Rábaparti Integrált Szociális Intézményben továbbra is fennáll, mi több, egyre súlyosbodott a már 2018 óta jelenlévő ágyi poloskainvázió. Az intézményben dolgozók beszámolója alapján a poloskák egyre terjednek az épületszárnyak között, olyan mértékű az invázió, hogy a kártevők nem csak éjjel, hanem nappal is marják a betegeket, ellepik az ágyakat és bútorokat, több gondozottnak gennyes már sérüléseket okozva ezzel. Mindez az intézmény veszélyesen nagyfokú munkaerőhiányát is tovább fokozta, hiszen a legtöbben nem tudnak és nem akarnak olyan körülmények között dolgozni, amely a saját és családjuk egészségére is veszélyt jelent.

A szentgotthárdi otthon Magyarország és az Európai Unió legnagyobb zárt intézménye, amely összesen 734 fő pszichiátriai beteget láthat el. A gondozottak nagy részének elhelyezése itt végleges, vagyis egész életére szól. Az itt élők immár öt éve élnek poloskák között és olyan nagyfokú munkaerőhiány mellett, ami a biztonságos gondozásukat alapjaiban veszélyezteti. Ezt az AJB-1561/2021. sz. ügyben hozott jelentés is megállapította, ugyanakkor az otthon működésével kapcsolatosan ombudsmani intézkedést a Hivatal nem tett. Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalához (AJBH) hasonlóan, az Európa Tanács Kínzás, Embertelen vagy Megalázó Bánásmód vagy Büntetések Megelőzésére létrehozott Európai Bizottsága (CPT) is látogatást tett a szentgotthárdi otthonban 2018-ban a fenti okokból. Jelentésében a CPT kifejezetten kérte, hogy az intézmény kiváltási folyamatáról tájékoztassák, ami a mai napig el sem indult. Az AJBH-hoz hasonlóan a CPT is megállapította, hogy az intézményben sürgősen gondoskodni kell a munkaerőhiány pótlásáról és a betöltetlen álláshelyek feltöltéséről, ehelyett jelentősen csökkent a dolgozói létszám, a körülmények pedig tovább romlottak.

A Covid-19 járvány óta az itt élő pszichiátriai betegek kizárólag az udvaron vagy a látogató fogadó helyiségben találkozhatnak bárkivel, ezért a hozzátartozók nem látják a 6-10 fős szobákban uralkodó állapotokat, amikről a sajtóban megjelent videók tanúskodnak. Ezt a korlátozást az intézmény továbbra is fenntartja, habár az elrendelésének valódi indoka már megszűnt. Mi több, a nyilvánosságban megjelent információk szerint 2023. augusztus 3-án, a fenntartó Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság a lakók kijárási tilalmát rendelte el a "járványügyi helyzetre" hivatkozással a szentgotthárdi otthonban. Annak ellenére, hogy a dolgozók több alkalommal jelezték, a helyzet olyan súlyos, hogy mindkét fertőzött épületet le kellene zárni, és a gondozottakat azonnal másik épületbe kellene szállítani, sem az intézmény vezetése, sem a fenntartó nem intézkedett ez iránt. Ezzel egy időben a dolgozók sajtónyilatkozatát az intézmény szabályzata korlátozza, ezért a legtöbben tehetetlenek. Habár 2023 nyarán a fenntartó képviselői látogatást tettek az otthonban, az

általunk elérhető információk alapján a látogatásról hivatalos jegyzőkönyv még nem készült, ez nyilvánosan nem elérhető.

Az öt éve tartó poloskainvázó és a nagyfokú munkaerőhiány, az intézmény vezetésének és a fenntartó főigazgatóság mulasztásainak, hanyagságának következményei, és mindezek miatt a gondozottak jogainak további, aránytalan korlátozása sértik a gondozottak kínzás és embertelen, megalázó bánásmód tilalmához fűződő jogát, ahogy az emberi méltósághoz, és testi-, lelki egészséghez való jogukat, a szabadsághoz, magánélet tiszteletben tartásához való jogukat, és szociális biztonságához való jogukat is.

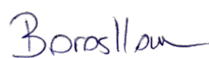
A jelenlegi helyzet ellentétes a dolgozók egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkafeltételekhez való jogával is, a problémák nem megfelelő kezelése pedig a munkaerőhiány egyik közvetlen előidézője, aminek révén a dolgozók testi-lelki egészséghez való joga is sérül.

Fentiekre tekintettel kérjük a t. Tisztifőorvos Urat, hogy:

- **rendelje el a fertőzött épületek teljes kiürítését, a gondozottak és a személyzet tagjainak azonnali áthelyezését,**
- **gondoskodjon az ágyi poloskainvázó megszüntetéséről,**
- **állandó figyelmet fordítson arra a fertőzés megszüntetése után is, hogy hasonló helyzet ne állhasson elő a jövőben az intézményben,**
- **tekintettel arra, hogy a fenntartó Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság nem rendelkezik arra vonatkozó adatokkal, hogy hány másik szociális intézményben okoz problémát az ágyi poloska fertőzöttség jelenleg, kezdeményezze az országos tisztifőorvosnál az ország többi nagylétszámú fogyatékos otthonának ez irányú vizsgálatát,**
- **kezdeményezze az intézmény fenntartójánál, hogy alakítson ki olyan belső eljárásrendet, ami a hasonló helyzetek jövőbeni kialakulását megelőzi.**

Budapest, 2023.09.04.

Együttműködésében bízva, tisztelettel:

dr. Boros Ilona
Egyenlőségprojekt vezető
Társaság a Szabadságjogokért